

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДЕРЖАВНИЙ ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«ПРИАЗОВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ»**

ЗАТВЕРДЖУЮ

Ректор ДВНЗ «ПДТУ»:

В.С. Волошин

« 11 »

06

2018 р.

ПРОГРАМА

додакового вступного випробування

у формі співбесіди

зі вступниками на навчання за освітньо-професійною програмою

«Соціальна робота» за ступенем вищої освіти «Магістр»

за спеціальністю 231 «Соціальна робота»

(за неспорідненими спеціальностями)

Маріуполь - 2018

Програма додаткового вступного випробування у формі співбесіди зі вступниками на навчання за освітньо-професійною програмою «Соціальна робота» за ступенем вищої освіти «Магістр» за спеціальністю 231 «Соціальна робота» (за неспорідненими спеціальностями)

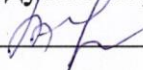
Укладачі:

О.А. Ташкінова, канд. соц. наук, завідувач кафедри соціології та соціальної роботи

Л.М. Овчарова, канд.філос.наук, доцент кафедри соціології та соціальної роботи

В.В. Маслова, ст.викладач кафедри соціології та соціальної роботи

Завідувач кафедри соціології та соціальної роботи

_____ О.А. Ташкінова, канд. соц. наук

Програма розглянута та затверджена на засіданні кафедри соціології та соціальної роботи

Протокол № 19 від 25.05.2018 року

ЗМІСТ

1. ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА
2. ЗМІСТ ПРОГРАМИ СПІВБЕСІДИ
3. ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ ДЛЯ ПРОВЕДЕННЯ СПІВБЕСІДИ
4. СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Програма призначена для абітурієнтів, які бажають здобути кваліфікацію магістра з соціальної роботи, які вступають на базі освітньо-кваліфікаційного рівня «бакалавр» або «спеціаліста», здобутого за іншою (неспорідненою) спеціальністю / напрямом підготовки в ДВНЗ «Приазовський державний технічний університет» або іншого Вузу України.

Спрямованість співбесіди визначає інтегративний характер її змісту, розроблений на основі базових знань, теоретичних і практичних аспектів соціальної роботи.

Мета співбесіди – з'ясувати, наскільки вступник ознайомлений з основами спеціальності «Соціальна робота», особливостями її змісту, а також виявлення мотивації та можливостей для оволодіння спеціальністю.

Завданням співбесіди є визначення:

- рівня знання основних теоретичних знань з соціальної роботи;
- вміння логічно мислити;
- вміння використовувати набуті знання для аналізу соціальних явищ і процесів

при розв'язуванні конкретних практичних задач з соціальної роботи.

Основні вимоги до знань та вмінь вступника:

Вступник має продемонструвати знання:

- розвиток соціальної роботи як професії;
- складові професії: базові цінності, знання, вміння, навички;
- етичні засади соціальної роботи;
- ролі та функції соціального працівника;
- теорії та знання в соціальній роботі;
- особливості практичної соціальної роботи.

Вступник має продемонструвати уміння:

- визначати професійні цінності та їх застосування на практиці;
- давати критичну оцінку існуючим соціальним проблемам та пропонувати відповіді на них;
- розуміти етичні принципи та користуватися ними;

- проаналізувати та обґрунтувати професійне втручання спеціаліста з соціальної роботи;
- обґрунтувати власну думку з питань соціальної роботи.

2. ЗМІСТ ПРОГРАМИ СПІВБЕСІДИ

Деонтологічні питання соціальної роботи

Місце і роль системи цінностей в структурі соціальної роботи. Питання сутності та змісту професійного обов'язку соціального працівника, а також аспекти його обов'язку перед суспільством, державою, професією, клієнтом і його близькими, перед самим собою. Основні поняття і категорії деонтології соціальної роботи.

Особливості етичного кодексу соціальної роботи. Етичні принципи в соціальній роботі

Місце і роль етико-ціннісного регулювання у професійній соціальній роботі, його цілі і завдання. Професійно-етичний кодекс: поняття, сутність, цілі та завдання, функції. Етичний кодекс спеціалістів із соціальної роботи України (2005 р.). Допомога клієнту соціальної служби в визначенні пріоритетів розв'язуваних проблем, відповідальність за їх вирішення. Принцип конфіденційності. Інформування клієнта соціальним працівником. Професійна етика соціального працівника.

Поняття «соціальна робота» та актуальність її розвитку в Україні

Актуальність соціальної роботи в сучасному суспільстві. Соціально-економічні проблеми і соціальна робота. Соціальна робота як механізм реалізації державної соціальної політики. Соціальна робота як спосіб зняття соціальної напруженості. Сутність поняття «клієнт» у соціальній роботі. Класифікація об'єктів соціальної роботи.

Система соціальної роботи

Поняття суб'єктів соціальної роботи. Рівні суб'єктів соціальної роботи. Закономірності та принципи соціальної роботи. Держава як головний суб'єкт соціальної роботи. Органи виконавчої влади. Фахівець з соціальної роботи як суб'єкт соціальної роботи. Громадські та благодійні організацій як суб'єкти соціальної роботи. Загальні і специфічні принципи соціальної роботи.

Психологія в соціальній роботі

Гуманістичний підхід до розуміння людини. Психотерапевтичні аспекти соціальної роботи. Методи психолого-педагогічного впливу. Методи формування свідомості. Авторитарна педагогіка. Гуманістична психологія. Гуманістична терапія. Гештальттерапія. Емотивно-раціональна терапія. Соціально-психологічні установки. Когнітивні й емоційні зв'язки. Методи переконання. Методи зміни поведінки. Методи стимулювання діяльності та поведінки індивіда. Вибір психолого-педагогічного впливу.

Соціологічні методи соціальної роботи

Соціолого-орієнтовані теорії соціальної роботи. Методологія соціологічного дослідження проблем соціальної роботи. Соціологічні методи соціальної роботи. Теоретична соціологія та соціальна робота. Об'єкт, предмет і специфіка теоретичної соціології та соціальної роботи. Соціологія як методологія соціальної роботи. Соціальна робота як прикладна наука. Соціологічні методи в соціальній роботі. Конкретні методи емпіричних соціологічних досліджень. Метод особистих документів. Метод спостереження. Метод опитування. Метод прогнозування.

Педагогічні основи соціальної роботи

Роль педагогіки у соціальній роботі. Педагогічний зміст соціальної роботи. Педагогічні методи вирішення завдань соціальної роботи. Методи виховання. Методи, що оцінюють і стимулюють діяльність особистості. Методи, які спонукають і формують певну діяльність, свідомість особистості. Метод заохочення. Метод осуду. Метод переконання. Метод самовиховання.

Ведення випадку в соціальній роботі

Процес ведення випадку. Первинне оцінювання і складання плану догляду. Реалізація плану втручання і оцінювання його результатів. Ведення професійних записів.

Індивідуальне консультування в соціальній роботі

Специфіка консультування в соціальній роботі. Консультативний процес і консультативна взаємодія. Соціально-психологічне консультування у соціальній роботі. Телефонне консультування в соціальній роботі.

Представництво інтересів клієнта в соціальній роботі

Особливості представництва інтересів клієнта. Різновиди і стратегії

представництва інтересів. Процес індивідуального представництва інтересів клієнта. Безпосереднє професійне представництво.

Соціальне обслуговування як напрям соціальної роботи

Соціальна робота та соціальне обслуговування населення. Сутність, мета, завдання соціального обслуговування. Система соціальних послуг в Україні: принципи, форми, види. Заклади соціального обслуговування населення: різновиди та функції.

Ефективність соціальної взаємодії соціального працівника та клієнта

Сутність та особливості соціальної взаємодії соціального працівника та клієнта. Основні підходи до професійної взаємодії соціального працівника та клієнта. Відновлення соціального функціонування як основне завдання соціального працівника. Соціальний супровід: поняття, різновиди, сутність. Професійні ризики в соціальній роботі.

Організація групової соціальної роботи

Різновиди груп у соціальній роботі. Групові процеси і явища. Терапевтичні ефекти групи і групової соціальної роботи. Планування і підготовка групової роботи. Переговори і узгодження діяльності. Проведення групових занять і зустрічей. Завершення і оцінювання групової соціальної роботи

Уявлення про громаду і соціальну роботу в ній

Сутність і типологія громад. Структура громади. Ключові характеристики роботи в громаді. Методи і моделі роботи в громаді. Особливості розвитку громади. Процес розвитку громади. Робота з групами і коаліціями в громаді. Залучення учасників громади до процесу прийняття рішень. Значення догляду в громаді. Принципи догляду в громаді. Організація догляду в громаді. Проведення масових акцій та інформаційних кампаній у громаді.

Технологізація соціальної роботи

Суть соціальних технологій. Класифікація соціальних технологій. Специфіка і класифікація технологій в соціальній роботі.

Суть і основні характеристики технологічного процесу. Зовнішні і внутрішні чинники, що впливають на соціальні процеси. Визначення технологічного процесу і його специфіка в соціальній сфері. Структура і зміст технологічного процесу в соціальній

роботі. Етапи технологічного процесу.

Типологія технологій соціальної роботи

Об'єктивні передумови різноманіття соціальних технологій і технологій соціальної роботи. Рівні і типи технологій соціальної роботи.

Принципи і підстави класифікації технологій соціальної роботи. Характеристика основних типів соціальних технологій. Структурна модель типів технологій і технологій соціальної роботи.

3. ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ ДЛЯ ПРОВЕДЕННЯ СПІВБЕСІДИ

1. В чому полягає суть поняття «соціальна робота»? Які завдання соціальної роботи?
2. Питання сутності та змісту професійного обов'язку соціального працівника.
3. Етичний кодекс спеціалістів із соціальної роботи України.
4. Допомога клієнту соціальної служби в визначенні пріоритетів розв'язуваних проблем, відповідальність за їх вирішення.
5. Актуальність соціальної роботи в сучасному суспільстві.
6. Соціальна робота як механізм реалізації державної соціальної політики.
7. Сутність поняття «клієнт» у соціальній роботі.
8. Класифікація об'єктів соціальної роботи.
9. Поняття суб'єктів соціальної роботи. Рівні суб'єктів соціальної роботи.
10. Закономірності та принципи соціальної роботи.
11. Загальні і специфічні принципи соціальної роботи.
12. Гуманістичний підхід до розуміння людини.
13. Психотерапевтичні аспекти соціальної роботи.
14. Методи психолого-педагогічного впливу.
15. Соціолого-орієнтовані теорії соціальної роботи.
16. Соціологічні методи в соціальній роботі.
17. Роль педагогіки у соціальній роботі. Педагогічний зміст соціальної роботи.
18. Педагогічні методи вирішення завдань соціальної роботи.

19. Процес ведення випадку. Первинне оцінювання і складання плану догляду.
20. Специфіка консультування в соціальній роботі. Консультативний процес і консультативна взаємодія.
21. Соціально-психологічне консультування у соціальній роботі. Телефонне консультування в соціальній роботі.
22. Особливості представництва інтересів клієнта. Різновиди і стратегії представництва інтересів.
23. Соціальна робота та соціальне обслуговування населення. Сутність, мета, завдання соціального обслуговування.
24. Система соціальних послуг в Україні: принципи, форми, види. Заклади соціального обслуговування населення: різновиди та функції.
25. Сутність та особливості соціальної взаємодії соціального працівника та клієнта. Основні підходи до професійної взаємодії соціального працівника та клієнта.
26. Соціальний супровід: поняття, різновиди, сутність.
27. Професійні ризики в соціальній роботі.
28. Різновиди груп у соціальній роботі. Терапевтичні ефекти групи і групової соціальної роботи.
29. Сутність і типологія громад. Методи і моделі роботи в громаді.
30. Залучення учасників громади до процесу прийняття рішень. Проведення масових акцій та інформаційних кампаній у громаді.
31. Суть соціальних технологій. Класифікація соціальних технологій.
32. Специфіка і класифікація технологій в соціальній роботі.
33. Структура і зміст технологічного процесу в соціальній роботі. Етапи технологічного процесу.
34. Об'єктивні передумови різноманіття соціальних технологій і технологій соціальної роботи. Рівні і типи технологій соціальної роботи.

4. СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Безпалько О. В. Соціальна робота в громаді : навч. посіб. для ВНЗ / О. В.

- Безпалько. - К. : Центр навч. літ., 2005. - 176 с.
2. Бралатан В. П. Професійна етика : навч. посібник [Текст] / В. П. Бралатан, І. В. Гуцаленко, Н. Г. Здирко. – К.: Центр учбової літератури, 2011. - 251 с.
 3. Введення у соціальну роботу: навчальний посібник / Бойко А.М., Грига І.М., Кабаченко Н.В., Кравченко Р.І., Полтавець Д.В., Семигіна Т.В. та ін. - К.: Фенікс, 2001. - 288 с.
 4. Взаимодействие социального работника с клиентом.: проведение первичного приема /Сост. Б.Ю.Шапиро и В.В.Колков. – М.: Институт социальной работы, 1997. – 22с.
 5. Вступ до соціальної роботи : навч. посіб. для ВНЗ / Т. В. Семигіна , І.І. Мигович , І. М. Грига [та ін.] ; за ред. Т. В. Семигіної, І.І. Миговича. - К. : Академвидав, 2005. - 304 с.
 6. Закон України «Про соціальну роботу з сім'ями, дітьми та молоддю» від 21 червня 2001 р., [Електронний ресурс]. – Режим доступа: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/2558-14>.
 7. Закон України «Про соціальні послуги» [Електронний ресурс]. – Режим доступа: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/966-15>
 8. Історія соціальної педагогіки та соціальної роботи. Курс лекцій / Поліщук В.А., Янкович О.І. - ТДПУ, Тернопіль, 2009.- 256 с.
 9. Історія, теорія і практика соціальної роботи в Україні: Навч. Посібник для суд. вищ. нач. закл. / Упорядники: С.Л. Харченко, М.С. Кратінов, Л.Ц. Ваховський та ін. – Луганськ: Альма-Матер, 2005. -408
 - 10.Капська А.Й. Соціальна робота: Навчальний посібник.- Київ: Центр навч. літератури, 2005р., 328 с.
 - 11.Конвенція про захист прав людини і основоположних свобод, ратифікована Україною 17.07.1997; [Електронний ресурс]. – Режим доступа: http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/995_004.
 - 12.Конституція України, прийнята на п'ятій сесії Верховної Ради України 28 червня 1996 р. Із змінами; [Електронний ресурс]. – Режим доступа: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80/page>.

13. Лукашевич М.П., Мигович І.І. Теорія і методи соціальної роботи: Навчальний посібник. – 2-ге видання, доп. і випр.. – К.: МАУП, 2003.- 168 с.
14. Основы социальной работы : учеб. пособие / Н.Ф.Басов, В.М.Басова, О.Н.Бессонова и др. ; под ред. Н. Ф. Басова. — 3-е изд., испр. — М. : Издательский центр «Академия», 2007. — 288 с.
15. Основы социальной работы: Учебник./ Отв. ред. П.Д. Павленок – М.: ИНФРА-М, 1999. -
16. Павленок П.Д. Теория, история и методика социальной работы: Учебное пособие.- 3-е изд. – М.: Издательско-торговая корпорация «Дашков и К», 2005. – 476 с.
17. Підгурська М.В. Особистісно-моральні якості та основні цінності, якими повинен володіти фахівець соціальної роботи // Актуальні проблеми професійної підготовки фахівців соціальної роботи в Україні і за рубежом. – С. 252-256.
18. Поліщук В.А. Професійна підготовка фахівців для соціальної сфери: зарубіжний досвід. Посібник. - Тернопіль. 2002. - 222 с.
19. Социальная работа: Учебное пособие/ Под ред. Н.Ф. Басова.- М.: Издательско-торговая корпорация «Дашков и К», 2008.- 364 с.
20. Соціальна робота в Україні: перші кроки./ За ред. В. Полтавця. - К.: КМ Academia, 2000.- 236 с.
21. Соціальна робота : технологічний аспект : навч. посіб. / А. Й. Капська, О. В. Безпалько, Р. Х. Вайнола [та ін.] ; нац. пед. ун-т ім. М. П. Драгоманова. -К. : Центр навч. літ., 2004. - 352 с.
22. Соціальна робота в Україні: Навч.посіб. / І.Д.Зверєва, О.В.Безпалько, С.Я.Харченко та ін.; за заг.ред.: І.Д.Зверєвої, Г.М.Лактіонової. - К.: ДЦССМ, 2004. - 256 с.
23. Теория социальной работы: Учебник. / Под ред. Проф. Е.И. Холостовой – М.: Юристъ, 1998. – 334 с.
24. Теорії і методи соціальної роботи: Підручник для студентів вищих навчальних закладів./ За ред.. Т.В. Семигіної, І.І. Миговича. – К.: Академвидав, 2005.- 328 с.
25. Теорії і методи соціальної роботи : підруч. / за ред. : Т. В. Семигіної, І. І. Миговича. - К. : Академія, 2005. - 328 с.

- 26.Тетерский С.В. Введение в социальную работу: Учебное пособие. – М.: Академический проект, 2001. – 496 с.
- 27.Технологии социальной работы : учеб. для вузов / Т. В. Шеляг, П. Д. Павленок, В. Ц. Худовердян и [др.] ; под общ. ред. Е. И. Холостовой. - М. : ИНФРА-М, 2003. - 400 с.
- 28.Тюптя Л.Т., Іванова І.Б. Соціальна робота: теорія і практика. - К.: Знання, 2008.- 574 с.